ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 10.02.1949 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

20.

Vyhláška ministra vnútra

zo dňa 18. decembra 1948

o úplnom znení zákona o úprave stálych voličských soznamov.

Podľa článku II zákona zo dňa 1. decembra 1948, č. 266 Sb., ktorým sa mení a doplňuje zákon o úprave stálych voličských soznamov, vyhlasujem v prílohe úplné znenie zákona zo dňa 21. februára 1946, č. 28 Sb., o úprave stálych voličských soznamov, ako vyplýva zo zmien a doplnkov, vykonaných zákonom č. 266/1948 Zb.

Nosek v. r.

**Príloha k vyhláške č. 20
1949 Sb.**

Zákon

zo dňa 21. februára 1946, č. 28 Sb.,

o úprave stálych voličských soznamov, v znení zákona zo dňa 1. decembra 1948, č. 266 Sb.

Dočasné Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Časť I.
OBSAH VOLIČSKÝCH SOZNAMOV.

§ 1.
Účel stálych voličských soznamov.

(1) V každej obci zriadia sa stále voličské soznamy podľa ustanovení tohto zákona.

(2) Zápis do týchto soznamov je podmienkou výkonu práva voliť do zákonodarného sboru a do národných výborov. Volič môže voliť len v tej obci, v ktorej je zapísaný v stálych voličských soznamoch; výnimky z tejto zásady sa určujú v § 15.

§ 2.
Zápis do stálych voličských soznamov.

(1) Do voličských soznamov (§ 1) treba zapísať všetkých občanov Československej republiky, ktorí v deň vyloženia voličských soznamov (§ 8) prekročili 18 rokov, majú - bez ujmy ustanovení §§ 4 a 5 - bydlisko v obci a nie sú podľa § 3 zo zápisu výslovne vylúčení. Čas, strávený vo vojenskej službe alebo pri vojnových úkonoch, nepretrhuje bydlisko.

(2) Vo voličských soznamoch bude osobitne poznamenané, či niekto nemá v deň vyloženia voličských soznamov nepretržite 3 mesiace, počítajúc nazpät odo dňa vyloženia voličských soznamov, bydlisko v obci, v ktorej je zapísaný podľa odseku 1.

§ 3.
Vylúčenie zo zápisu.

(1) Vylúčení zo zápisu do voličských soznamov sú tí,

1. ktorí právoplatným súdnym výrokom sú celkom alebo čiastočne zbavení svojprávnosti;
2. ktorí stratili volebné právo právoplatným výrokom trestného súdu, pokiaľ strata tohto práva trvá (odsek 2 a 3);
3. ktorí sú v robotárni alebo v tábore nútenej práce.

(2) Ak nie je strata volebného práva zahrnutá už v inom vedľajšom treste (strata čestných práv občianskych, strata občianskej cti), vysloví ju súd ako vedľajší trest, ak podľa iných zákonných ustanovení nastane strata tohto práva (strata volebného práva do obcí, odňatie politických práv) už zo zákona alebo ak má byť podľa iných zákonných ustanovení vždy vyslovená alebo ak podľa dosiaľ platných predpisov môže byť vyslovená a čin bol spáchaný z pohnútky nízkej a nečestnej. O tom, či bol čin spáchaný z pohnútky nízkej a nečestnej, rozhodne v konaní pred porotnými súdmi porota.

(3) Strata volebného práva prestáva, pokiaľ podľa zákona nie je to vylúčené alebo ináč ustanovené, po troch rokoch, ak bola vyslovená pri odsúdení pre zločin, a po jednom roku, ak bola vyslovená pri odsúdení pre prečin alebo priestupok, počítajúc od výkonu alebo odpustenia trestu alebo od premlčania jeho výkonu.

§ 4.
Zápis príslušníkov brannej moci a Sboru národnej bezpečnosti.

(1) Za bydlisko osoby, ktorá je povolaná na výkon vojenskej služby, sa považuje jej doterajšie bydlisko, prípadne posledné bydlisko pred nastúpením vojenskej služby, i keď sama v mieste sa nezdržuje.

(2) Vojenské osoby, ktoré nemajú bydlisko, alebo u ktorých nemožno zistiť bydlisko podľa predchádzajúceho odseku, budú zapísané do voličských soznamov v obci, v ktorej majú v deň vyloženia voličských soznamov svoj pobyt.

(3) Ustanovenie odseku 2 platí obdobne o členoch Sboru národnej bezpečnosti.

§ 5.
Zápis štátnych zamestnancov, žijúcich mimo štátneho územia.

Štátny zamestnanec Československej republiky, ktorý má svoje služobné pôsobište v niektorej obci susedného štátu, ležiacej v blízkosti československých štátnych hraníc, ako aj príslušníci jeho rodiny, žijúci s ním v spoločnej domácnosti, nech sú, ak si podajú prihlášku, zapísaní do voličských soznamov v najbližšej tunajšej obci, i keď by tam vôbec nemali bydlisko. Také prihlášky sa podávajú a prejednávajú spôsobom, predpísaným pre podávanie a prejednávanie námietok proti voličským soznamom (§§ 9 a 10).

§ 6.
Zákaz zápisu do niekoľkých voličských soznamov.

(1) Nikto nesmie byť zapísaný súčasne vo voličských soznamoch dvoch alebo viacerých obcí ani v dvoch alebo viacerých čiastkových soznamoch tej istej obce (§ 7).

(2) Ak má niekto niekoľko bydlísk, je povinný oznámiť miestnym národným výborom, v ktorých obvodoch je bydlisko, v ktorej obci chce byť zapísaný do voličských soznamov. Oznámenie musí podať do 8 dní odo dňa, keď bolo založené druhé bydlisko. Ak sa tak stalo pred začiatkom účinnosti tohto zákona, plynie osemdňová lehota od
tohto dňa.

Časť II.
SOSTAVENIE A ÚPRAVA VOLIČSKÝCH SOZNAMOV.

Diel I.
Sostavenie a vyloženie voličských soznamov.

§ 7.
Sostavenie voličských soznamov a ich obsah.

(1) Voličské soznamy sa sostavujú na čas troch rokov. S prípravnými prácami sa začne tak, aby voličské soznamy mohly byť včas vyložené (§ 8). Voličské soznamy sostavujú sa z úradnej povinnosti. Pri sostavovaní treba použiť všetky pomôcky, ktoré sú v obci poruke. Voličské soznamy treba urobiť v dvoch rovnopisoch.

(2) Voličské soznamy (odsek 4 a 5) sostavuje miestny národný výbor v osobitnej stálej komisii (miestna volebná komisia). V obciach s viacej než 10.000 obyvateľmi môže sa zriadiť podľa potreby niekoľko miestnych volebných komisií. Obvod ich pôsobnosti určí miestny (ústredný) národný výbor. Miestna volebná komisia má 5 členov a rovnaký počet náhradníkov. Členov a za každého člena náhradníka vymenúva miestny národný výbor na návrh príslušného miestneho, a ak ho niet, okresného akčného výboru Národného frontu. Predsedom miestnej volebnej komisie nesmie byť predseda miestneho národného výboru.

(3) Podľa potreby môže miestny národný výbor nariadiť všeobecnú povinnosť osôb, v obci sa zdržujúcich, ktoré prekročily 18 rokov, ako aj iných osôb, pokiaľ majú v obci domový majetok, aby samy alebo prostredníctvom svojich zástupcov spolupôsobily pri sostavovaní voličských soznamov. Pre to môže najmä uložiť majiteľom domov (ich zástupcom), držiteľom bytov a zamestnávateľom, aby mu podali potrebné ústne alebo písomné oznámenia o osobách, u nich bývajúcich alebo zamestnaných, a uložiť osobám, v obci sa zdržujúcim, aby predložily svoje osobné preukazy. Nariadenie nech je v obci vyhlásené verejnou vyhláškou a tiež iným spôsobom, v obci obvyklým.

(4) V obciach, v ktorých niet viac ako 1 000 osôb, ktoré sa majú zapísať do voličských soznamov, sostavia sa voličské soznamy podľa popisných čísel domov, začínajúc číslom najnižším, a v domoch podľa abecedného poradia. V ostatných obciach sostavia sa pre každý súvislý obvod, na ktorý pripadá približne 1 000 osôb, ktoré treba zapísať do voličských soznamov, čiastkové voličské soznamy podľa abecedného poradia ulíc a námestí, do obvodu zahrnutých, v uliciach a námestiach podľa domových čísel, začínajúc najnižším, a v domoch podľa abecedného poradia.

(5) Voličské soznamy obsahujú bežné poradové čísla zapísaných osôb, ich priezviská a mená, zamestnanie, bydlisko a deň, mesiac a rok narodenia, stĺpec pre záznamy o oprave chýb pri písaní (§ 11), potrebný počet stĺpcov pre zaznačenie účasti na hlasovaní ako i stĺpec pre poznámky. Odovzdanie hlasovacích lístkov pri tej istej voľbe treba vyznačiť v tom istom stĺpci voličských soznamov.

(6) Pred vyložením (§ 8) treba obidva rovnopisy voličských soznamov uzavrieť, vyznačiť v nich súčet zapísaných osôb, s údajom počtu mužov a žien, a opatriť soznamy dátom a podpismi predsedu miestneho národného výboru, ako i predsedu miestnej volebnej komisie a ostatných jej členov.

§ 8.
Vyloženie a rozmnoženie voličských soznamov.

(1) Sostavené voličské soznamy vyloží miestny národný výbor dňa 16. januára na ďalších 15 dní mesiaca januára na verejné nahliadnutie. Voličské soznamy musia byť v úradných hodinách prístupné najmenej 5 hodín denne, v obciach, v ktorých je viac ako 5000 osôb, ktoré sa majú zapísať do voličských soznamov, 10 hodín denne, vo všetkých obciach v sobotu i v hodinách poludňajších, v nedeľu vždy od 8. do 12. hodiny poludňajšej. Do soznamov má právo nahliadať a robiť si z nich odpisy a výpisy každý občan Československej republiky, ktorý dovŕšil 18 rokov, pokiaľ tým nevylučuje iné osoby z výkonu toho istého práva.

(2) Vyloženie voličských soznamov oznámi miestny národný výbor v obci (a v jej miestnych častiach) vopred vyhláškou, ako aj iným spôsobom, v obci obvyklým. Vyhlášku treba verejne vyvesiť na celý čas vyloženia voličských soznamov. Treba v nej uviesť začiatočný a konečný deň času vyloženia, ako aj miesto a čas, určený pre nahliadnutie do voličských soznamov, s upozornením, že v uvedenom čase možno tiež podať proti voličským soznamom námietky na miestnom národnom výbore. Vyloženie voličských soznamov oznámi miestny národný výbor bez meškania písomne priamo nadriadenému národnému výboru.

(3) V obciach, v ktorých je viac ako 5000 osôb, ktoré sa majú zapísať do voličských soznamov, dá miestny národný výbor počas vyloženia voličských soznamov vyvesiť v každom dome soznam osôb tam bývajúcich, zapísaných do voličských soznamov. Majiteľ domu (jeho zástupca) je povinný vyvesiť tento soznam na mieste prístupnom všetkým v dome bývajúcim osobám.

(4) Voličské soznamy (ich jednotlivé časti) treba rozmnožiť za náhradu obstarávacích nákladov, ak o to na miestnom národnom výbore požiada politická strana najmenej 15 dní pred vyložením voličských soznamov (odsek 1) a ak zároveň složí v hotovosti sumu, rovnajúcu sa pravdepodobnej výške uvedených nákladov, určenú miestnym národným výborom. Žiadané výtlačky voličských soznamov vydajú sa najneskoršie v deň ich vyloženia, ak sú náklady ich obstarania kryté složeným preddavkom, poprípade ak žiadateľ zaplatí neuhradený zvyšok nákladu.

Diel II.
Námietkové a odvolacie konanie.

§ 9.
Námietky.

(1) Proti voličským soznamom možno v čase ich vyloženia podať na miestnom národnom výbore dotyčnej obce písomne námietky preto, že vo voličských soznamoch niekto neprávom buď je, alebo nie je zapísaný, alebo je nesprávne zapísaný v osobných údajoch, alebo je nesprávne označený podľa ustanovenia § 2, ods. 2.

(2) Námietky môže podať každý, kto je zapísaný v práve vyložených voličských soznamoch v tej istej alebo v inej obci v obvode toho istého okresného národného výboru, ako i ten, kto sa domáha, aby do voličských soznamov bol zapísaný, pokiaľ ide len o jeho zápis.

(3) V námietkach treba uviesť skutočnosti, odôvodňujúce žiadanú úpravu a dosvedčiť podľa možnosti ich správnosť. Jedny námietky smú sa týkať len jednej osoby.

(4) Ak podané námietky nevyhovujú ustanoveniam predchádzajúcich odsekov a ak orgán, rozhodujúci o námietkach (§ 10, ods. 1) predpokladá, že formálne vady možno odstrániť bez neprimeraného preťahovania v konaní, vráti ich podateľovi s výzvou, aby ich v lehote 24 hodín doplnil; inak odmietne námietky bez ďalšieho konania a upovedomí o tom podateľa.

(5) Osoby, proti ktorých zápisu do voličských soznamov boly podané námietky, sa upovedomia o tom do 24 hodín po podaní námietok s tým, že môžu do 5 dní od doručenia tohto vyrozumenia podať k námietkam svoje písomné vyjadrenie.

§ 10.
Rozhodovanie o námietkach.

(1) O námietkach rozhodne príslušný miestny národný výbor prostredníctvom svojej reklamačnej komisie najneskoršie do 15 dní, začínajúc prvým dňom po uplynutí lehoty pre vyloženie voličských soznamov. Na miestnom národnom výbore treba zriadiť potrebný počet reklamačných komisií pre rozhodovanie o námietkach. O složení týchto komisií platí obdobne ustanovenie § 7, ods. 2, vety štvrtej až šiestej. Každé rozhodnutie o námietkach vyznačí sa v oboch rovnopisoch voličských soznamov, pokiaľ jeho vykonanie vyžaduje zmenu soznamov. Rozhodnutie o námietkach, týkajúcich sa toho, že niekto neprávom buď je, alebo nie je zapísaný vo voličských soznamoch, oznámi sa podateľovi a tomu, kto bol rozhodnutím dotknutý. O námietkach, týkajúcich sa toho, že niečie osobné údaje sú nesprávne zapísané vo voličských soznamoch, rozhoduje miestny národný výbor prostredníctvom svojej reklamačnej komisie s konečnou platnosťou.

(2) Proti rozhodnutiu miestneho národného výboru o námietkach, týkajúcich sa toho, že niekto neprávom buď je, alebo nie je zapísaný vo voličských soznamoch, alebo je nesprávne označený podľa ustanovenia § 2, ods. 2, možno sa odvolať do 5 dní odo dňa, nasledujúceho po doručení rozhodnutia, na miestnom národnom výbore na nadriadený národný výbor, ktorý rozhoduje s konečnou platnosťou. Preto predloží mu miestny národný výbor obidva rovnopisy voličských soznamov s námietkami, odvolaniami
a vyjadreniami najneskoršie 8. dňa, počítajúc prvým dňom po uplynutí lehoty, danej pre rozhodnutie o námietkach. Nadriadený národný výbor rozhodne vo svojej odvolacej komisii do 8 dní odo dňa, keď mu došly voličské soznamy. Do tejto lehoty vráti miestnemu národnému výboru všetky rovnopisy voličských soznamov, v ktorých vyznačí všetky opravy na podklade svojich rozhodnutí, a zároveň mu oznámi svoje rozhodnutia o podaných námietkach, aby o nich upovedomil zúčastnené osoby.

(3) Ak nerozhodne národný výbor v lehote podľa odseku 1 alebo 2, prechádza jeho právomoc na rozhodovanie o námietkach na nadriadený orgán (úrad), ktorého rozhodnutie má konečnú platnosť.

(4) Na odvolacej stolici (odsek 2) treba zriadiť potrebný počet odvolacích komisií pre vybavovanie odvolaní proti rozhodnutiu o námietkach. Odvolacia komisia má 5 členov a rovnaký počet náhradníkov. Členov a za každého člena náhradníka vymenúva odvolacia stolica na návrh akčného výboru Národného frontu. Ak ide o odvolaciu komisiu okresného národného výboru, podá návrh okresný akčný výbor Národného frontu, v ostatných prípadoch krajský akčný výbor Národného frontu. Aspoň jeden člen komisie a jeho náhradník má mať, pokiaľ možno, úplné právnické vzdelanie. Ak nebola za člena (náhradníka) komisie vymenovaná taká osoba, určí odvolacia stolica svojho úradníka právnej služby, ktorý sa zúčastní na rokovaniach komisie s hlasom poradným.

(5) Po skončení konania o námietkach a odvolaniach uzavrú sa oba rovnopisy voličských soznamov a vyhotoví sa ich overený odpis. Ustanovenie § 7, ods. 6 platí obdobne. Takto upravené voličské soznamy vyloží miestny národný výbor dňa 7. marca na verejné nahliadnutie na ďalších 8 dní do 15. marca. Zároveň zašle miestny národný výbor overený odpis voličských soznamov nadriadenému národnému výboru (Povereníctvu vnútra). Ináč zostanú obidva rovnopisy voličských soznamov v úschove a opatrovaní na miestnom národnom výbore.

Časť III.
DOPLŇOVANIE A OPRAVY STÁLYCH VOLIČSKÝCH SOZNAMOV.

§ 11.
Prečiarknutie zapísaných osôb a oprava chýb v písaní.

(1) Miestny národný výbor je povinný z úradnej moci prečiarknuť prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie na podklade oznámení príslušného súdu, úradu alebo orgánu z voličských soznamov osoby, ktoré nie sú československými občanmi, ďalej osoby, ktoré nedosiahly v deň vyloženia voličských soznamov 18 rokov, a osoby vylúčené zo zápisu podľa § 3, ako aj osoby zomreté. Ak je niekto zapísaný zároveň vo voličských soznamoch dvoch alebo viac obcí alebo vo dvoch alebo viac čiastkových soznamoch tej istej obce (§ 6, ods. 1), prečiarkne ho z moci úradnej miestny národný výbor prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie z voličských soznamov tak, aby zostal podľa svojho návrhu zapísaný iba v jednom voličskom (čiastkovom) sozname. Prečiarknutie sa má urobiť i v odpise (§ 10, ods. 5) voličských soznamov. Ustanovenia § 10, ods. 2, vety prvej a § 10, ods. 4 platia tu obdobne.

(2) Chyby v písaní osobných údajov osôb, zapísaných vo voličských soznamoch, opraví miestny národný výbor prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie z moci úradnej alebo na riadne

doloženú prihlášku osoby, o ktorú ide, v stĺpci, pre tieto záznamy určenom. Oprava sa vykoná i v odpise voličských soznamov.

§ 12.
Doplňovanie voličských soznamov.

(1) Po uzavretí voličských soznamov (§ 10, ods. 5) sleduje miestny národný výbor prostredníctvom svojej miestnej volebnej komisie všetky skutočnosti, ktoré spôsobujú zmeny vo voličských soznamoch. Ustanovenie § 7, ods. 3 platí tu obdobne.

(2) Do 15. januára prvého i druhého roku, nasledujúceho po sostavení voličských soznamov (§ 7), vyznačí miestny národný výbor prostredníctvom svojej volebnej komisie v jednom rovnopise týchto soznamov všetky zmeny, ktoré zatiaľ nastaly. Osoby, novo do voličských soznamov zapisované, treba uviesť za záverečnými doložkami soznamov a tieto zápisy treba opatriť ďalšími bežnými číslami. Ustanovenie § 7, ods. 6 platí obdobne.

(3) Rovnopis voličských soznamov, upravený podľa ustanovenia predchádzajúceho odseku, vyloží miestny národný výbor dňa 16. januára (odsek 2) na verejné nahliadnutie. Pre toto vyloženie platí obdobne ustanovenie §§ 8 až 10 s tou odchýlkou, že konanie sa týka len jedného rovnopisu voličských soznamov.

(4) Najpozdejšie do 15. marca vyznačí miestny národný výbor všetky zmeny, urobené vo voličských soznamoch podľa odseku 2 a v konaní o námietkach, tiež v druhom rovnopise a v odpise voličských soznamov a potvrdí, že tento rovnopis doslovne súhlasí s rovnopisom, ktorý sa použil pri konaní.

§ 13.
Mimoriadna úprava voličských soznamov.

(1) Vláda môže usnesením, oznámeným miestnym národným výborom najneskoršie do 4. júla, uložiť, aby vo všetkých obciach boly ku dňu 16. júla voličské soznamy vyložené a upravené podľa obdoby § 12. K tomuto dňu sa vykonajú vo voličských soznamoch všetky zmeny, ktoré zatiaľ nastaly.

(2) Ak sa ukáže potreba, aby voličské soznamy boly v niektorej obci vyložené, upravené, prípadne znovu sostavené mimo času, uvedeného v odseku 1 alebo v §§ 8 až 12, môže minister vnútra uložiť, aby dotyčné voličské soznamy boly cez určité dni, ktoré určí, vyložené a upravené podľa obdoby § 12, prípadne sostavené podľa obdoby §§ 7 až 10. Pritom môže lehoty primerane skrátiť, lehotu na podanie námietok a lehotu odvolaciu však najviacej na 3 dni. Voličské soznamy, sostavené podľa vety prvej, platia len do konca všeobecného trojročného obdobia (§ 7, ods. 1, veta prvá).

Časť IV.
USTANOVENIA VŠEOBECNÉ.

§ 14.
Ktoré voličské soznamy sú podkladom pre voľby.

(1) Voličské soznamy, sostavené podľa §§ 7 až 10, sú podkladom pre voľby, pri ktorých sa odovzdávajú hlasy v čase od 16. marca roku, v ktorom boly voličské soznamy sostavené, do 15. marca roku nasledujúceho. Voličské soznamy, upravené podľa § 12, sú podkladom pre voľby, pri ktorých sa odovzdávajú hlasy v čase od 16. marca roku, v ktorom boly soznamy upravené, do 15. marca roku nasledujúceho. Toto ustanovenie platí s výhradou odchýlok, určených v odsekoch 2 a 3 a v § 21, ods. 1.

(2) Voličské soznamy, upravené podľa § 13, ods. 1, sú podkladom pre voľby, pri ktorých sa odovzdávajú hlasy v čase od 16. septembra roku, v ktorom boly voličské soznamy upravené, do 15. marca roku nasledujúceho. Voličské soznamy, upravené podľa § 13, ods. 2, sú podkladom pre voľby, pri ktorých sa odovzdávajú hlasy v čase odo dňa ukončenia konania podľa tohto ustanovenia, ktorý určí minister vnútra do 15. marca roku nasledujúceho.

(3) Pri slúčení a rozlúčení obcí alebo pri zmene ich hraníc zostávajú podkladom pre voľby v časoch, uvedených v predchádzajúcich odsekoch, voličské soznamy doterajšie. Ich potrebné spojenie alebo rozdelenie nariadi národný výbor (Povereníctvo vnútra), nadriadený zúčastneným miestnym národným výborom.

§ 15.
Voličský preukaz.

(1) Voličský preukaz, oprávňujúci na výkon voľby podľa ustanovení príslušných volebných poriadkov, vydá na prihlášku miestny národný výbor v obci, v ktorej je žiadateľ zapísaný vo voličských soznamoch:

1. Členom volebných orgánov a ich náhradníkom, ako aj úradníkom, vykonávajúcim dozor u volebných orgánov, ak sú zapísaní do voličských soznamov v inej obci ako v tej, v ktorej sú poverení výkonom tejto funkcie;
2. vojenským osobám (členom Sboru národnej bezpečnosti), ktoré sú zapísané vo voličských soznamoch v inej obci ako v tej, v ktorej sú prikázané službou;
3. osobám, ktoré preložily svoje bydlisko z obce, v ktorej sú zapísané vo voličských soznamoch, do inej obce, v ktorej nemohly byť dosiaľ zapísané do voličských soznamov, ktoré sú podkladom pre voľbu, preto, že v čase ich vyloženia na podanie námietok nesplnily ešte podmienku bydliska;
4. osobám, ktoré preukážu, že v deň voľby v čase odovzdania hlasov sa musia z potrebných dôvodov zdržovať mimo obce svojho bydliska, v ktorej sú zapísané vo voličských soznamoch;
5. osobám, ktoré preukážu potvrdením správy príslušného ústavu, že v deň voľby budú ošetrované v nemocnici (v inom liečebnom ústave) alebo umiestené v sociálnom ústave, a to i keď sídlo ústavu je v obci, v ktorej sú zapísané vo voličských soznamoch.

(2) Prihláška musí obsahovať skutočnosti, odôvodňujúce nárok na vydanie voličského preukazu, ktorých správnosť je potrebné zároveň preukázať, a meno obce, v ktorej žiadateľ hodlá voliť, prípadne i označenie ústavu (odsek 1, č. 5). Taktiež treba v prihláške uviesť presné údaje o bydlisku, zamestnaní a čase narodenia žiadateľa, ktoré sú uvedené vo voličských soznamoch, ako aj presné údaje, potrebné pre doručenie voličského preukazu. Povinnosť udať meno obce voľby nemajú vojenské osoby, členovia Sboru národnej bezpečnosti, príslušníci finančnej stráže, príslušníci Sboru uniformovanej väzenskej stráže a ďalej tí poštoví a dopravní zamestnanci, u ktorých povaha služby vylučuje možnosť predvídať miesto pobytu v deň voľby. Ministerstvo vnútra môže vyhláškou v Úradnom liste republiky Československej určiť i iné skupiny osôb činných v odbore verejnej správy, ktoré túto povinnosť nemajú. Jedna prihláška smie sa týkať iba jednej osoby. Prihlášku možno podať po vypísaní voľby, najneskôr však 8. deň pred dňom voľby, na miestnom národnom výbore (odsek 1). Voličské preukazy možno vydávať najneskôr tretí deň pred voľbou.

(3) Proti výmeru miestneho národného výboru, ktorým bolo odopreté vydanie voličského preukazu, možno sa odvolať na nadriadený národný výbor. Ustanovenie § 10, ods. 2, prvej vety platí obdobne.

(4) Vydanie voličského preukazu treba zároveň poznamenať v stĺpci voličských soznamov, určenom na vyznačenie hlasovania pri patričnej voľbe. Za stratený voličský preukaz nesmie sa vydať duplikát. Vydané voličské preukazy zapisuje miestny národný výbor do osobitného soznamu a o ich počte podáva zprávu nadriadeným orgánom.

(5) Obec, v ktorej ona osoba hodlá voliť (odsek 2), bude vyznačená na voličskom preukaze; len v tejto obci môže voľbu vykonať podľa ustanovení príslušných volebných poriadkov. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na osoby, uvedené v odseku 2, vete tretej a štvrtej. Na voličskom preukaze, vydanom podľa ustanovení odseku 1, č. 5 treba vyznačiť tiež volebný obvod, zriadený pre voliča v ústave, kde osoba hodlá voliť. Táto osoba môže na podklade takého voličského preukazu vykonať voľbu podľa ustanovení príslušného volebného poriadku jedine vo vyznačenom volebnom obvode.

§ 16.
Zákaz zmien vo voličských soznamoch.

V časoch, uvedených v § 14, môžu sa stať zmeny vo voličských soznamoch len podľa § 11, § 15, ods. 4, § 17, ods. 3 a §§ 23, 24 a 25, alebo podľa rozhodnutia, vydaného o mimoriadnom opravnom prostriedku alebo podľa rozhodnutia príslušného orgánu (úradu) verejnej správy, vydaného v dôsledku rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku, ak budú tieto rozhodnutia dodané miestnemu národnému výboru stranou alebo úradne najneskoršie deviateho dňa pred dňom voľby. Zmeny treba vyznačiť vo všetkých rovnopisoch voličských soznamov najneskoršie deviateho dňa pred dňom voľby, čo sa však nevzťahuje na opravu podľa § 11, ani na záznam podľa § 15, ods. 4, ani na opatrenie podľa § 17, ods. 3 a podľa §§ 23, 24 a 25.

§ 17.
Dohliadacia právomoc.

(1) Ministerstvo vnútra môže uložiť miestnym národným výborom, aby zadovážily ešte ďalšie nimi overené odpisy voličských soznamov.

(2) Na riadne a včasné vykonávanie úkonov, uložených týmto zákonom miestnym národným výborom, dozerá priamo nadriadený národný výbor. Ak to uzná za potrebné, vykoná na náklad obce, čo je potrebné na riadne vykonanie úloh, uložených miestnemu národnému výboru podľa tohto zákona.

(3) Nadriadený národný výbor (na Slovensku prípadne i Povereníctvo vnútra) je povinný z moci úradnej prečiarknuť vo voličských soznamoch osoby, ktoré nie sú štátnymi občanmi československými, ako i osoby, ktoré nedosiahly v deň vyloženia voličských soznamov 18 rokov.

§ 18.
Spolupôsobenie verejných úradov a orgánov.

(1) Úrady národnej bezpečnosti sú povinné dovoliť orgánom alebo zamestnancom miestneho národného výboru, aby na sostavenie alebo doplnenie a opravenie voličských soznamov nazerali do príslušných pomôcok o hlásení pobytu osôb v obci a robili si z nich výpisy.

(2) Správcovia matrík sú povinní oznámiť miestnemu národnému výboru priezvisko, meno, zamestnanie a bydlisko osôb starších než osemnásťročných, ktoré zomrely v obci v uplynulom kalendárnom mesiaci, a to do 5. dňa každého nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Splnenie tejto povinnosti - pokiaľ nejde o správcov štátnych matrík - môže vymáhať okresný národný výbor poriadkovými pokutami do 5.000 Kčs.

(3) Všetky verejné úrady a orgány sú povinné na dožiadanie spolupôsobiť s národnými výbormi a ich účinne podporovať pri výkone úloh, uložených im týmto zákonom.

§ 19.
Trestné ustanovenia.

(1) Kto nesplní povinnosti, uložené podľa ustanovenia § 7, ods. 3, alebo kto urobí úmyselne alebo z nedbalosti údaje nesprávne alebo v podstatných bodoch neúplné, alebo kto nesplní povinnosť, uloženú v § 6, ods. 2 alebo v § 8, ods. 3, veta druhá, potresce sa bez ujmy súdneho stíhania, okresným národným výborom - ak nejde o čin prísnejšie trestný - pre priestupok pokutou do 10.000 Kčs alebo väzením (uzavretím) do 1 mesiaca. Ak bola uložená pokuta, treba pre prípad jej nevymožiteľnosti vymerať náhradný trest väzenia podľa miery zavinenia, v medziach sadzby trestu na slobode, na čin ustanovenej.

(2) Ak nejde o trestný čin prísnejšie trestný, tresce sa pre prečin tuhým väzením od jedného do šiestich mesiacov, kto, konajúc úmyselne alebo z hrubej nedbalosti proti ustanoveniu § 15, usiluje sa dostať voličský preukaz, alebo kto za tých istých predpokladov sa usiluje umožniť takej osobe vydanie voličského preukazu. Rovnako sa tresce, kto sa usiluje, aby bol zapísaný vo viac ako v jednom voličskom sozname (čiastkovom voličskom sozname), a kto to takej osobe úmyselne alebo z hrubej nedbalosti umožňuje.

§ 20.
Oslobodenie od poplatkov.

(1) Všetky podania a všetky zápisy, vykonané podľa tohto zákona, a ich prílohy sú bez kolku.

(2) Vzorce voličských soznamov, voličských preukazov a vyhlášok podľa tohto zákona určí Ministerstvo vnútra. Ich výtlačky dodá štátna správa zadarmo.

Časť V.
PRECHODNÉ USTANOVENIA.

§ 21.
Prvé voličské soznamy.

(1) Prvé voličské soznamy, sostavené podľa tohto zákona, vyložia sa dňa 16. marca 1946. Minister vnútra určí príslušné ďalšie lehoty podľa obdoby ustanovenia §§ 8 a 10 vyhláškou, ktorú uverejní v Úradnom liste republiky Československej. Tieto prvé voličské soznamy sú podkladom pre voľby, pri ktorých sa odovzdávajú hlasy v čase od 15. mája 1946 do 15. marca 1947. Ustanovenie § 13 zostáva nedotknuté.

(2) Pre sostavenie prvých voličských soznamov sa použije pokiaľ možno voličských soznamov, medzitým už pripravených miestnymi národnými výbormi.

(3) Podľa ustanovenia § 13, ods. 2 treba všeobecne postupovať v najbližších rokoch až do času, keď prestane zvýšený presun obyvateľstva.

§ 22.
Osoby, ktoré sa nezapisujú do voličských soznamov.

(1) Do voličských soznamov sa nezapisujú osoby, proti ktorým sa začalo prípravné súdne vyšetrovanie pre trestný čin podľa dekrétu prezidenta republiky zo dňa 19. júna 1945, č. 16 Sb., o potrestaní nacistických zločincov, zradcov a ich pomáhačov a o mimoriadnych ľudových súdoch, v znení zákona zo dňa 24. januára 1946, č. 22 Sb., ktorým sa schvaľujú, menia a doplňujú predpisy

o potrestaní nacistických zločincov, zradcov a ich pomáhačov a o mimoriadnych ľudových súdoch, alebo podľa dekrétu prezidenta republiky zo dňa 19. júna 1945, č. 17 Sb., o Národnom súde, alebo podľa §§ 1 až 4 nariadenia Slovenskej národnej rady zo dňa 15. mája 1945, č. 33 Sb. n. SNR, o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a zriadení ľudového súdnictva, ak bola vo všetkých týchto prípadoch na nich pre takýto trestný čin nariadená riadna súdna vyšetrovacia väzba (na Slovensku podľa § 10, ods. 3 nariadenia č. 33/1945 Sb. n. SNR, v znení nariadenia č. 83/1945 Sb. n. SNR), pokiaľ táto trvá.

(2) Do voličských soznamov sa ďalej nezapisujú osoby, ktoré boly právoplatne odsúdené pre činy trestné podľa dekrétu prezidenta republiky zo dňa 27. októbra 1945, č. 138 Sb., o potrestaní niektorých previnení proti národnej cti, alebo podľa § 5 nariadenia Slovenskej národnej rady č. 33/1945 Sb. n. SNR. Strata volebného práva prestáva, ak ide o trest väzenia dlhší ako 6 mesiacov alebo ak ide o zaradenie do pracovného útvaru aspoň na tento čas, po troch rokoch, inak po jednom roku, počítajúc od výkonu alebo odpustenia trestu.

§ 23.
Záznam a zápis vo voličských soznamoch.

Začatie trestného konania pre trestné činy, uvedené v § 22, poznamená hneď miestna volebná komisia vo voličských soznamoch v stĺpci, určenom pre poznámky. Dokiaľ je vyznačená táto poznámka, nesmie byť vydaný dotyčnej osobe voličský preukaz (§ 15). Ak nastanú predpoklady, za ktorých sa osoba podľa ustanovenia § 22 do voličských soznamov nezapisuje, prečiarkne ju miestna volebná komisia z voličských soznamov na podklade oznámenia príslušného súdu alebo okresného národného výboru. Ak bol vydaný rozsudok oslobodzujúci, alebo ak bolo trestné konanie zastavené, prípadne vyšetrovacia väzba zrušená, nech je z úradnej moci alebo na žiadosť strany, na podklade oznámenia príslušného súdu alebo okresného národného výboru, poznámka vo voličských soznamoch vymazaná a prípadne obnovený alebo vykonaný zápis osoby do voličských soznamov, ak sú zároveň splnené ostatné zákonné podmienky pre zápis. Tieto zmeny treba hneď vyznačiť v oboch rovnopisoch voličských soznamov, a to i v čase, v ktorom sa voličské soznamy nesmú inak meniť (§ 16).

§ 24.
Prekážka výkonu volebného práva.

(1) Tí, pri zápise ktorých bola podľa ustanovenia tohto paragrafu poznamenaná prekážka výkonu volebného práva, nesmú vykonávať volebné právo podľa § 1, ods. 2.

(2) Táto poznámka môže sa urobiť u tých, proti ktorým do 15. februára 1946 bolo urobené trestné oznámenie alebo začaté konanie pre trestný čin podľa niektorého z ustanovení, uvedených v § 22, ak to vyžaduje verejný záujem.

(3) Táto poznámka môže sa urobiť i u osôb, ktoré boly funkcionármi, prípadne členmi organizácií, sborov alebo skupín, ktoré budú ustanovené vládnym nariadením.

(4) O poznamenaní tejto prekážky rozhodne okresný národný výbor v komisii, sostavenej podľa § 10, ods. 4. Komisia rozhodne, vypočujúc najskôr, pokiaľ sa tak už nestalo a pokiaľ to je možné, postihnutú osobu. Rozhodnutie komisie musí byť vykonané dvojtretinovou väčšinou plného počtu členov a je konečné.

(5) Poznámka prekážky volebného práva bude vymazaná z moci úradnej alebo na žiadosť strany, ak odpadnú predpoklady usnesenia pre jej vyznačenie alebo ak skončilo trestné konanie pre členstvo v organizáciách, sboroch a skupinách, uvedených v nariadení podľa odseku 3, právoplatne zastavením alebo rozsudkom oslobodzujúcim, najneskoršie však dňom 31. decembra 1946.

§ 25.
Odňatie volebného práva trestnými rozsudkami z času neslobody a z doby dávnejšej.

(1) Strata volebného práva podľa rozsudku trestného súdu z času neslobody, pokiaľ doteraz nepominula, nevylučuje zo zápisu do voličských soznamov. Ak však uzná okresný národný výbor prostredníctvom svojej odvolacej komisie (§ 10, ods. 4), že trestný čin bol spáchaný z dôvodov národne, mravne alebo sociálne zavrhnutia hodných, prečiarkne dotyčnú osobu v oboch rovnopisoch voličských soznamov, a to i v čase, v ktorom sa inak voličské soznamy nesmú meniť (§ 16).

(2) Strata volebného práva, vyslovená právoplatným rozsudkom trestného súdu v dobe dávnejšej, nevylučuje zo zápisu do voličských soznamov, ak okresný národný výbor prostredníctvom svojej odvolacej komisie uzná, že dôvod straty volebného práva podľa všeobecného nazerania nie je už daný.

Časť VI.
ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA.

§ 26.
Zrušenie doterajších predpisov.

Ustanovenia doteraz platných predpisov, ktoré odporujú tomuto zákonu, sa zrušujú. Zrušujú sa najmä

1. zákon zo dňa 19. decembra 1919, č. 663 Sb., o stálych soznamoch voličských, v znení zákona zo dňa 23. januára 1920, č. 44 Sb., a vládne nariadenie zo dňa 23. decembra 1919, č. 664 Sb., na vykonanie zákona o stálych voličských soznamoch,
2. ustanovenie § 3, č. 3 zákona zo dňa 31. januára 1919, č. 75 Sb., ktorým sa vydáva volebný poriadok v obciach republiky Československej, v znení zákona zo dňa 18. marca 1920, č. 163 Sb. a zákona zo dňa 14. júla 1922, č. 253 Sb.,
3. zákon zo dňa 8. apríla 1927, č. 56 Sb., o volebnom práve príslušníkov brannej moci a četníctva, a vládne nariadenie zo dňa 28. mája 1927, č. 67 Sb., ktorým sa vykonáva zákon o volebnom práve príslušníkov brannej moci a četníctva.

§ 27.
Úprava podrobností konania.

Ďalšie podrobnosti konania o sostavení a úprave voličských soznamov a o vydaní voličských preukazov môžu sa upraviť vládnym nariadením. Ak minister vnútra vydá v medziach svojej pôsobnosti smernice o vykonávaní tohto zákona, budú tieto smernice uverejnené v Úradnom liste republiky Československej.

§ 28.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia*); vykoná ho minister vnútra po dohode so zúčastnenými ministrami.

*) Poznámka: Zákon č. 28/1946 Sb., v znení zákona č. 266/1948 Sb., platí odo dňa 17. decembra 1948.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.